

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátorlajuhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:
Egész évre 10 korona, félévre 5 ko-
nyegedévre 2.50 korona.
— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:
Hivatalos hirdetéseknek minden sor után
3 fill. Pető betűknél nagyobb, avagy
szabványos, vagy keret nélküli hirdetések
térmetéért szerinti egy négyesűg
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvesmény.

A munka felé

— dec. 6.

A magyar képviselőház las-
sanként visszatér a normális mun-
kához.

Az ellenzék a zászló becsülete
érdekében és a látszat megmen-
téséért hangsúlyozza ugyan, hogy
a mostani állapotot törvényesnek
el nem ismeri, hogy a törvény-
hozás tanácskozásaiiban való idő-
leges részvétele nem jelenti azt,
hogy ők a mostani rendet lega-
lisnak elismernék, ez azonban
már nem használ semmit s bár-
miként igyekezik is az ellenzék
a helyzetet magyarítani, ők a
csatát alaposan elvesztették s a
világ megé a maga útján.

Hiába siránkoznak a jogfoly-
tonosság megszakításán, hiába
lamentálnak, hiába rendezik eset-
ről-esetre a legváltozatosabb bot-
ránnyokat, a világ folyását meg-
akasztani nem tudják.

Az erőszakkal, vagy mint ők
mondják államcsinnyel megsza-
vazott véderőtörvény alapján
bizony besorozták a katonákat,
azok be is vonultak és tényleges
szolgálatot is teljesítettek, messzi
lenn a déli és fenn az északi
határokon s azok, kik ott állot-
tak a haza védelmében, farkas-
szemet nézve a küllelenséggel,
ha panaszkodtak is sorsuk sa-
nyaru voltán, bizony egyetlen

szál hazafinak siránkozó fohá-
szában sem foglalt helyet annak
megállapítása, hogy azon tör-
vény, melynek alapján őt kive-
zényelték a gránicra, házszabály-
sértés alapján jött létre.

És ha forgatjuk az 1912. tör-
vénytar vaskos kötetének lap-
jait s átfutunk azon törvények
címein, melyek az ugynevezett
erőszaknak uralma alatt hozat-
tak — nem kevesebb mint negy-
venegy darab törvény hozatott
csak 1912. évben a véderőtör-
vények áterőszakolása óta —
jut-e valakinek eszébe ezen, a
felsőház által is elfogadott, őfel-
sége által szentesített törvények-
nek érvényét kétségbe vonni,
vagy ezen törvényekkel szemben
az engedelmességet megtagadni
azért, mert az ellenzék a parla-
menti erőszakról sir krokodilus
könnyeket? Vajjon akadt-e egyet-
len állami, vármegyei, vagy va-
suti alkalmazott, aki az 1912.
XXXVI. törvényekben írott
kedvezményeket magától elhárít-
totta volna, sőt még azt sem
hisszük, hogy egyetlen ellenzéki
képviselő is akadt volna, aki
képviselői fizetését nem vette
volna fel, holott annak folyósi-
tása az 1912. LXVI. törvénycik-
ben foglalt állami költségvetésen
alapul.

Az ellenzék nem tudja már
a dolgok folyását megakasztani
s ha nem akarja azt, hogy tépett

reputációjának utolsó foszlányai
is füstbe menjenek, gyökeresen
változtatnia kell az eddigi takti-
káján. S ugy látszik, az ellen-
zék, bármiként is igyekezik en-
nek ellenkezőjét elhíttetni a vi-
lággal, tudatára kezd jönni annak,
hogy bele kell, hogy törődjek
az új rendbe s hogy ha vala-
mikor érvényre akar jutni, ezt
nem az absztinenciával, nem a
botránnyok halmozásával, hanem
csak az eszmék komoly harcával
érheti el.

Mindenki, kinek a magyar
parlamentarizmus szívéhez van
nőve, örömmel kell, hogy lássa,
hogy a sajtótörvény tárgyalása
óta az ellenzék komoly és szín-
vonalon álló munkát végez, 'me-
lyet nem tud elértékteleníteni az
sem, hogy maga az ellenzék
fulasztja néha-néha ezt a komoly
munkát egy kis parázs botránnyal.
De senkitől sem lehet azt köve-
telní, hogy megrögzött szokásai-
val máról holnapra szakítson.

A mult szombati parlamenti
ülés, mintha egész más, eddigi-
től eltérő légkörben folyt volna
le s az a válasz, melyet a mi-
niszterelnök Huszár Károly nép-
párti képviselőnek a munkanél-
küliek érdekében tett interpellá-
ciójára adott, a magyar parla-
mentarizmus legszebb korára em-
lékeztet. Ez a beszéd azt mutatta,
hogy amíg az ellenzék műviha-
rok és botránnyok szításában me-

riti ki egész tevékenységét, addig
ez a hazaáruló és szabadságtipró
kormány körültekintő és mélyés-
ges hatású intézkedéseivel igyek-
szik enyhíteni azon a szomorú
helyzeten, melybe az ország az
általános válság és az elemi
csapások folytán jutott.

Tisza István gróf nagy alakja
sohasem mutatkozott nagyobb-
nak, mint amikor elsorolta azokat
az intézkedéseket, melyeket a
kormány a belügyi és külügyi
politika okozta nagy gondjai kö-
zepette, a közgazdasági nehé-
ségek dacára, az országsszerte
fellépett elemi csapások enyhí-
tése szempontjából — miként ő
magát kifejezte — feltűnést ke-
rülve életbe léptetett.

Itt már nem zavarta a szó-
nokot semmiféle művihar, az
egész Ház a beszéd hatása alatt
állott s talán sokaknak a lelké-
ben ott rejtőzött a gondolat,
hogy milyen különbség van a
sújtásos frázisok és az áldásos
munkának politikája között.

Olvassa el mindenki ezt a
beszédet, de különösen — és ez
érdekel bennünket legjobban —
azokat a programmszerű kijelen-
téseket, melyeket a kormány-
elnök a városok investiciós
szükségleteinek előteremtése te-
kintetében tett. A kormány el-
nöke itt különbséget tesz a fel-
tétlenül szükséges produktív
szükségletek között. Az utóbbiak

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Hubay Jenő.

Írta: Balogh Bertalan.

Hozzártozik a magyar ember
természetrájához, hogy a magyar
nagy fiait csak holtuk után ismeri
meg. Ritka és szerencsés eset, ha
valamelyik nagy férfunk már életé-
ben is megkapja azt nemzetétől, amit
a legtöbbnek — sajnos — csak hol-
tuk után szoktunk adni.

Hubay Jenő e kevés szerencsés-
sek közül való. Élvezte és élvezzi egész
nemzete hódolatát, tiszteletét és nagy-
rabecsülését. A nemzet egész közléte
valóságos glóriát font nevé köré. Nem
egyszer fölkereste a királyi kegy is,
előbb nemességét adván neki, majd a
Ferenc József rend keresztjét tűzvén
mellére, végül az udvari tanácsosi
címmel és méltósággal diszitvén fel
az egész világon ünnepeit nevé. Ő
az első magyar zenész, akit a buda-
pesti tudomány egyetem diszdot-
rává avat s a magyar zenei egyesü-
letek sorra választják tiszteleti tag-
jukká. Már ifjú korában ünnepeit
hegedűse a művelt nyugatnak, hu-

szonhárom éves korában már utóda
Vieuxtempsnak, a brüsszeli zeneaka-
adémia hegedű kiképzési székében.
Európa metropolisai, Páris, Berlin,
London, Róma, Moszkva, Szentpéter-
vár már akkor olyan ünneplésben
részesítik az ifjú magyar hegedűst, a
minő előtte kevésnek jutott osztály-
részül. Mondhatnám, az egész Európa
visszhangzik már akkor a Hubay név-
től s nincs e kornak nagy művésze,
aki ne keresné az ifjú mesterrel való
ismeretséget s ne tündetné ki barát-
ságával. Egy hirtelen termett, tüne-
ményes fényben ragyogó nagy mű-
vészt ünnepeit már ekkor benne a
világ, egy csillagot, amelynek fénye
azóta sem halványult, sőt intenzivebb,
nyugodtabb lett.

De nekünk, magyaroknak, ő két-
szerte becsesebb, ő sokkalta nagyobb,
ő ragyogóbb, mert — mint annyi sok
jelesünket — őt nem kábitotta el az
a fény, az a hódolat, amely a kül-
földön minden lépését kísérte, Hubay
hihetetlenül magas szárnyalású mű-
vészete mellett is magyar maradt.
Nagy és merész gondolatok foglal-
koztatták szellemét, nagyok és me-
részek: megteremteni a magyar mű-
zenét. Brüsszeli fényes állásáról le-
mond s midőn a belga kultuszminisz-
ter egy üres papírlapot tart eléje,

hogy írja rá feltételeit, amelyek mel-
lett állását megtartani hajlandó. Hu-
bay ezt is visszautasítja. Magyar szí-
ve ellenállhatatlanul kényszeríti haza,
az akkori bizony nagyon kezdetleges
zenei viszonyaink közé — nyomor-
ogni. Hubay tudta, hogy mi vár reá
ittthon. Tudta, hogy nehéz küzdel-
mekkel, verejtékes munkával kell
apostoli munkájának népszerűsége-
t és teret teremtenie. Közben a londoni
kir. zeneakadémia hívja meg s fel-
ajánl neki évi huszezer shilling fize-
tést, azzal a kecsesgető feltétellel,
hogy évenként csak öt hónapot, azt
is csak heti hat hat órával kell fog-
lalkoznia. Majd a chicagói zeneaka-
adémia tesz neki még kedvezőbb aján-
latot. Mind a kettőt minden meggon-
dolás nélkül utasítja vissza: Hubay-
nak terve vannak, azokért él és hal,
azokat semmi földi jóért cserben nem
hagyja, fel nem áldozza.

Az utókor fogja eldönteni, hogy
Hubay azon a rögzös uton, melyen
elindult és dolgozott, minő aranyu
eredményeket ért el. Egy bizonyos
és ez az, hogy az uttörés érdemeit
tőle soha elvitatni nem lehet és ez
az eredmény egymaga is nevé hall-
hatatlanná, működését megbecsülhe-
tetlenné s nemzetének hálájára méltó-
tá tette. Azoknak a keveseknek

egyike ő, akinek nevé már kartár-
sai is még viruló életében helyezték
a nemzet nagyjai és hallhatatlanai
közé és azon kevés honfitársuk közül
való, aki nemzetünknek a külföld előtt
Munkácsyval együtt több szolgálatot
tett, mint sok nagy jelesünk együtt-
véve.

Az egész Páris ismerte a 80-as
években a két magyar művészt:
Munkácsy, a festőt és Hubayt, a he-
gedűst. Es ez a két művész, a párisi
nagy szalónok kedvencei, szinte tűn-
tetőleg hangoztatták minduntalan ma-
gyar származásukat és magyar vol-
tukat. Mind a ketten meg is magya-
rosították nevüket, hogy senki még
ezen a címen se vonhassa kétségbe
magyar voltukat. Lieb Mihály és Hu-
ber Jenő magyarokká lesznek nevük-
ben is, talán, mert magyar szívük ezt
igy parancsolta, még inkább, hogy
nemzetüknek tegyenek szolgálatot.

Hubay Jenő hétfőn hangversenyt
ad Ujhelyben. Művészetét a közön-
ség hallani fogja. Hogy ezeket pedig
én most ő róla elmondottam, tesszem
azért, mert szeretném, ha az ő sze-
mélyében, a nagy művészen kívül,
önök is azt a nagy embert, azt a
nagy magyar embert lássák, akinek
én csodálom.

Karácsonyi vásár

Fischer Testvérek divatárúházában

megkezdődött

és december hó 31-ig tart.

kielégítésére most gondolni sem lehet, azonban ígéretet tett, hogy a kormány azon lesz, hogy a gazdaságos beruházásokhoz szükségeltető anyagi eszközöket „lehetősegesen igazságosan megosztva a városok között, rendelkezésükre tudja bocsátani, vagy meg tudja számukra a pénzpiacra szerezni azt az összeget, mely a legszükségesebb investícionális politika folytatására nélkülözhetetlen“.

— dec. 6.

Béke remények. Az az áldatlan harc, mely politikai okokból kifolyólag városunk polgárságát szembe állította egymással s a folytonos torzalkodások miatt a békés, harmónikus együttműködést lehetetlenné tette, remélhetőleg rövidesen meg fog szűnni. Ujhely város minden józan érzésű polgára tudatában van annak, hogy a haladás feltétele a vállvetett munkálkodásban rejlik s már is akció indult meg arra nézve, hogy politikai és felekezeti gyűlölködést félre téve, minden erőnket városunk előrehaladásának, fejlődésének szenteljük. Ennek az akciónak első megnyilvánulása az a meghívás, mely a szép cél elérésére, megbeszélésre hívja egybe a város polgárait s melynek reméljük, meg is lesz a kívánt eredménye.

Meghívás.

Sátoraljauhelyi rend. tan. város polgárai, akik a város érdekeit és békés fejlődését szívéükön viselték és viselik, az országos politika szülte helyi torzalkodás és ellentétek elsimítása, a béke érdekében, mely minden város fejlődésének alapelve, folyó hó 9-én este 8 órára a vármegyeháza nagytermében vacsorával kapcsolatos társas összejövetelt rendeznek. Tisztelettel kérnek mindenkit, felekezeti és pártpolitikai tekintet nélkül, hogy a vacsorával kapcsolatos társas összejövetelre eljőni sziveskedjék, mert ezen összejövetel csakis városunk fejlődésének előmozdítására szükséges együttműködés fejlesztésére és az együttműködés hathatósabbá tételére lesz hivatalva.

Tisztelettel:
A rendezőség.

A gazdasszony
legjobb támasza

MAGGI-féle
húsleves-kocka.

Bárhol legyen szükségünk kész húslevesre:

leveseknek betéttel való készítésére, hamis levesek ízének megjavítására, főzelékek feleresztésére, mártások „ „ stb.

úgy azt a legkönnyebben és legolcsóbban a MAGGI-kockából állíthatjuk elő.

1 kocka
1/4 liter
finom húsleves
részére **5 f.**

Csak a MAGGI névvel és a keresztesillag „védjeggyel“ valódi.

Fejes István temetése.**Az országos részvét.**

— dec. 6.

Könyező részvéttel, végtelen fájdalommal kísérte utolsó útjára Ujhely népe az áldott emlékezetű Fejes István püspököt. A résztvevők beláthatatlan sokaságában nemcsak a vármegyei, de az országos notabilitások is nagy számmal jelentek meg, leróva a kegyelet adóját a magyar protestantizmus e felejthetetlen, kiváló férfitársának sírjánál.

Az ezrekre menő tömeg természetesen el sem fért a templomban, úgy, hogy megtörtént az, hogy maga a kultusz-kormány képviselője is a tömegben a templom előtt volt kénytelen bevárni a templomi szertartás végét, minthogy a nagy sokaságon keresztül lehetetlen volt számára helyet szorítani.

A temetést megelőzőleg rendkívüli egyházkerületi közgyűlés volt, a melyen komor ünnepélyességgel megtörténtek a hivatalos formalitások: a haláleset bejelentése, jegyzőkönyvi megörökítése és a szükséges átmeneti intézkedések. Azután következett a temetési szertartás. Az ezen megjelent országos notabilitásokat, élükön *Benedek* Sándor államtitkárral, mint *Jankovich* Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselőjével, már mult számunkban közöltük. — (Megemlítjük itt, hogy a díszes névsorból tévedésből kimaradt ifj. dr. *Molnár* Viktor országgyűlési képviselő neve.) Az ország minden részéből ideérkezett notabilitásokon kívül magának a tiszáninneni kerületnek a következő vezetői vettek részt a temetésben.

Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok, Radácsy György egyházkerületi lelkész, Puky Endre világi főjegyző, Révész Kálmán abauji, Bálint Dezső alsózempléni, dr. Tüdös István alsóborsodi, Vadász Pál felsőborsodi, Hutka József felsőzempléni, Csabay Pál gömői, Ragályi Géza tornai, Szűcs István ungi egyházmegyei esperesek, Meczner József abauji, Meczner Béla alsózempléni, báró Vay Elemér alsóborsodi, Ragályi Béla felsőborsodi, Dókus László felsőzempléni, Bornemissza László főispán gömői, Kádár Kálmán tornai, Komjáthy Béla ungi egyházmegyei gondnokok, továbbá a sátoraljauhelyi egyház képviselőiben az egyháztanács tagjai Dókus Gyula alispán főgondnok vezetésével.

A templomban a temetési szertartás a 40. zsoltár elnevelésével vette kezdetét, majd a sátoraljauhelyi dalárda gyászda után *Vadász* Pál, az egyházkerület legidősebb esperese mondott magas szárnyalású, könyekig megindító imát. Ezután a sárospataki énekhar éneke következett, majd *Novák* Lajos, a sárospataki főiskola lelkésze tartotta meg nagyszabású gyász beszédét, melyben az elhunyt ragyogó érdemeit s a magyarság és a protestantizmus pótolhatatlan veszteségét ékesszólóan méltatta.

Az énekhar gyászda után megindult a beláthatatlan tömeg, hogy utolsó útjára kísérje a püspököt. A Kazinczy-utca a róm. kath. főgimnázium és más iskolák tanuló ifjúsága állott sorfalat, kigyulladtak a villanylámpák s méltóságteljes, gyászos némaságban vonult a végtelen menet a temető felé. A halottas kocsit megelőzte a koszorukat vivő kocsis, melyet a következő felirású koszoruk borítottak:

A viszontlátásig drága jó uram — Isten veled.

Felejthetetlen édes apámnak halál leánya Ilona — Jó nagyatyámnak u-okái.

A legjobb apának — Ernő és családja.

Rokoni szeretettel — a Székely család.

Elnöksorsának, barátjának szeretettel — Dókus Ernő.

Igaz barátjának szeretettel — Dókus Gyula.

Tiszteletük jelöl — Dókus László és családja.

Szeretett főpásztorának — a ref. énekhar.

Feledhetetlen lelkészének — Sátoraljauhelyi ref. egyház.

Feledhetetlen főpásztorának — a tiszáninneni ref. egyházkerület.

A jó rokonnak — Somossy család.

A sárospataki ref. főiskola tanári kara — áldott emlékü vezérének, Fejes István püspöknek.

Szeretett főpásztorunknak és barátunknak — Meczner Béla és neje.

Szeretett kedves sógoromnak — Erási.

A sárospataki főiskola ifjusága igaz pártfogójának — Fejes István püspöknek.

Tisztelettel, kegyelettel — Meczner Gyula.

Tiszteletbeli tagjának — A zemplénmegyei orvos-gyógyász egylet.

Nagyérdemű püspökének — az ungi egyházmegye.

Református konvent. Dunántuli ref. egyházkerület.

Az áll. el. iskola tantestülete — halála és tisztelete jelöl.

Dunamelléki ref. egyházkerület, erdélyi ref. egyházkerület, tiszántuli ref. egyházkerület.

Zemplénvármegyei kaszinó — Fejes Istvánnak.

Szeretett és tisztelt alelnökének — a Zemplénvármegyei közművelődési egyesület.

A testvéri megértés apostolának — a sátoraljauhelyi evang. egyház.

A sátoraljauhelyi takarékpénztár tisztelete jelöl — volt igazgatósági tagjának.

A miskolczi ref. felsőleányiskola halás kegyelettel.

Felejthetetlen vezérének — a felsőzempléni ref. egyházmegye.

Fejes István volt képviselőtestületi tagnak — Sátoraljauhely r. t. város közönsége.

A temetőben a sárospataki kar éneke után *Papp* József lelkész mondott végbucsat az elköltözöttnek s az ő költői szépségű, szívet megindító beszéde még nehezebbé tette a végső elváltat a nagy halottól. Pedig válni kellett már Fejes Istvántól mindörökre; lepergett a hant, a sátoraljauhelyi dalárda énekével véget ért a gyászszertartás s a meghatott, kegyeletes sokaság némán, fájdalommal érzelmekkel hagyta el a temetőt, a melyben most már Fejes István örök pihenést talált...**Apróságok****Hubay Jenőről.**

— dec. 6.

Felség, Hubay csak ma van itt! A Hubay Jenő nevelő tanversenye alkalmából alkalmoszerűnek találjuk a mester érdekes életének egy kedves epizódját, mely akkor a világ egész sajtóját bejárta, feleleveníteni. A 80-as évek végén történt, hogy a már akkor világhírű ifjú művész meghívást kapott a bukaresti udvarhoz. A hangverseny után, amelyen a királyi családon kívül természetesen az egész diplomáciai kar és az összes polgári és katonai notabilitások is megjelentek. Károly király a királyné, Carmen Sylvia kérésére, másnapra is meghívta Hubayt. Hubay természetesen eleget tett a kitüntető meghívásnak. Másnap a királyné, aki maga is szenvedélyes zongorajátékos, arra kérte Hubayt, játszana valamit az ő zongorakísérete mellett. Már javában játszanak, midőn egy fortissimo részletnél nagy robajjal kinyitlik az ajtó és izgatottan belép maga a király: — Nem lehet zongorázni, minisztertanácsot tartok! — kiáltott fel élesen.

— Felség! — válaszolt Carmen Sylvia szeliden — Hubay csak ma van itt, de az ön miniszterei holnapra is itt maradnak, halassza el a tanácskozást.

És a király így is tett. Minden esetre a legérdekesebb azonban az epizód befejezése. Hubayt ugyanis maga a király még két napra tartotta Bukarestben, hol az egész idő alatt az udvar vendége volt.

300.000 koronás hegedű.

Hubay Jenő utáni hangversenyt a világhírű mester megjelenésén kívül az is érdekessé teszi, hogy Hubay ezuttal 300.000 koronára becsült hegedűjét hozza magával. Ez a hiteles Stradivarius Hubay előtt a Vieuxtemps tulajdona volt, akinek halála után egy dús gazdag milliomos brüsszeli bankárhoz került. Hubay ennek örökösétől szerezte meg. A horribilis értékű hangszernek — könnyen elképzelhető — csodálatos hangja van s hogy azt Hubay milyen nagyra értékeli, jellemző, hogy még családja tagjainak sem adja soha kezébe s lakásán egy erre a célra készült Wertheim szekrényben őrzi.

A Zemplén Naptára,

amely harminc évet meghaladó pályafutása útján immár 31-ik évfolyamába lép; vármegyénk közönségének e közkedvelt *kézikönyve* már megjelent és a megrendelések sorrendjében küldöttük széjjel. Már az eddigi tulsok megrendelés is azt bizonyítja, hogy a „Zemplén Naptára“ évről-évre egy olyan közszükségletet pótló kiadvány, mely pontos és ügyes összeállításával nélkülözhetetlen nemcsak minden közhivatalnál, de kereskedő házaknál s egyeseknél is, szóval mindazoknál, akik vármegyénkről valamit hitelesen megtudni akarnak. Főleg a „Hivatalos Rész“ az, ami a naptárt nélkülözhetlenné teszi a legszélesebb körben, mert a leghitelesebb adatok alapján található itt fel a vármegye teljes helységnévtárán, körjegyzőségek s járárok szerinti beosztásán kívül egy a közigazgatási, mint az állami hivatalok, azok tisztviselői s az összes közintézetek, egyesületek, karok, testületek, társulatok, tanintézetek, ipartelepek, vállalatok, pénzz intézetek stb.

A naptár tartalmát főbb részeiben a következőkben ismertetjük: Naptári rész s a szükséges tudnivalók az 1914. évre vonatkozóan. 1914. (Uj évi vers). Zalkodi Bajusz József vármegyei helyettes árvaszéki elnök jellem és életrajza, dr. *Szirmay* István jeles tollából. — Árvizek pusztításai Zemplénvármegyében, (a pusztítást feltüntető két képpel). — Beszomoru kis furulyám... (vers) *Schuster* Györgyné. — Ötven éves tükördarabok, visszaemlékezések *K. Sz. E.*-től. — Sátoraljauhely város fejlődése. Két impozáns új épületről: I. Az állami borpincészet (képpel), II. az Osztrák-Magyar Bank fiókja (képpel). — Román (vers) *P. M.*-től. — Családi Otthon, parnói dr. *Molnár* János kedély- és idegbetegek szanatóriumának ismertetése (képpel). Az ötlet, humoros elbeszélés *Polányi* Lajostól. — Az irodalmi részt kedélyes apró adomák zárják be.

A „Hivatalos Rész“ azonos beosztású az előző évfolyambelivel, azaz a külömbéggel, hogy a hol csak lehetett, igyekeztünk még bővebb értesítéseket adni s minden közhiva-

talt és in
alá. Így
a vármegye
tolt bizot
felvett vi
tük. — A
szerinti k
béli közs
táviró h
Sátoralju
területén
nálóban
szes előf
tott névs
ték szabá
táblázato
rok és v
kek kere
szárják be
első átte
szives ol
nos és ki
nem nélk
An
gult visz
koronába
küldéssel
rendelése
csenyi-tér

**SZ
Hár**

A h
után köv
hamot in
közönség
másutáni
nál-jobb
is az első
nyeket eg
hozzátehe
móniába
törtökön
sággal m
nyós meg
pedig az
szor siker
megnyitó
landok ve
bemutatk
fellépést

Örön
ség köré
nézet, ho
is hasonl
valyi; eg
mértékbe
elismérés
a felé, h
vencei, ig
a közöns
ez a nők
drámai h
eperette
Rózsira,
be a ma
jeik köz
férfiak
aki bárm
között le
finom m
lyire, ak
gyakran
játékával
van s ig
De a töb
rekvő, an
nészeknek
egy siker
színpad
Atté
szerdán
izgalmas
igazán p
re. Első
Zikó Ilm
hódította
jelenés é
sok mele
az ünnep
fog állan

szolt Carmen
ay csak ma
terei holnapra
a el a tanács-

edd. Hubay
yet a világ-
én kívül az
Hubay ezut-
sült hegedű-
hiteles Stra-
a Vieuxtemps
halála után
os brüsszeli
y ennek örö-
A horribilis
könnyen els-
en hangja van
en nagyra ér-
még családja
kezebe s la-
készült Wert-

Naptára,

eghaladó pá-
l-ik évfolya-
közönségének
re már meg-
sek sorrend-
Már az eddigi
azt bizonyít-
aptára" évről-
ségletet pótló
es ügyes ösz-
tetlen nem-
ál, de keres-
knél is, szó-
ármegyéknél
dni akarnak.
z" az, ami a
né teszi a leg-
legihitelesebb
ók itt fel a
évtárán, kör-
zerinti beosz-
zgatási, mint
k tisztviselői
egyesületek,
atok, taníté-
latok, pénz

bb részeiben
tjük: Naptári
adnivalók az
1914. (Uj
József vár-
széki elnök
Szirmay Ist-
vizek pusztí-
en, (a pusz-
pel). — Be-
vers) Schus-
ven éves tü-
zések K. Sz.
város fejlő-
épületről: I.
(képpel), II.
fiókja (kép-
P. M.-tól. —
dr. Molnár
tegek szana-
(képpel). Az
és Polányi
részt kedé-
be.
azonos be-
nbelivel, az-
y a hol csak
még bővebb
en közhiva-

tal és intézményt felvettünk e rovat
alá. Így már ebben a naptárunkban
a vármegyénkben ugyan megválasz-
tott bizottsági tagok és legújában
felvett virilisták névsorát is leközlö-
tük. — A járásoknak körjegyzőségek
szerinti beosztásán és a vármegye-
beli községeknek utolsó postája és
táviró hivatalain kívül felvettük
Sátoraljai hely város és a vármegye
területén naptárunk nyomtatásáig hasz-
nálatban levő távbeszélő hálózat ösz-
szes előfizetőinek pontosan összeállí-
tott névsorát. Végül az új bélyegille-
tétek szabályzata szerint készült skála-
táblázatokon kívül az országos vásá-
rok és városunk s más távoli vidé-
kek kereskedő világának hirdetései
zárják be a vaskos kötetet, melynek
első áttekintésére be fogja látni a
szíves olvasó, hogy e valóban hasz-
nos és kitűnő tájékoztató **évkönyvet**
nem nélkülözheti.

A naptár — dacára a megdrá-
gult viszonyoknak — most is csak 1
koronába kerül, vidékre bérmentes
küldéssel 1 korona 10 fillér. Meg-
rendelések kiadóhivatalunkhoz (Szé-
csenyi-tér 9.) intézendők.

SZINHÁZ
Három bemutató.

— dec. 6.

A hétfői bemutatkozó előadás
után következő napokon huszáros ro-
hamot intézett Mezey színtársulata a
közönség meghódítására s három egy-
másutáni estén három premier jobb-
nál-jobb előadásával valóban sikerült
is az első est után megoszló vélemé-
nyeket egy általánosabb és mindjárt
hozzátehetjük: sokkal kedvezőbb har-
móniába hangolnia. Szerdán és csü-
törtökön a drámai személyzet való-
sággal meglepetést, — nagyon elő-
nyös meglepetést, — keltett, pénteken
pedig az operett-ensemble számtalan-
szor sikeresebben szerepelt, mind a
megnyitó előadásán, ugy, hogy haj-
landók vagyunk az egyes tagok igazi
bemutatkozásának csak ezt a tegnapi
fellépést tekinteni.

Örömmel látjuk, hogy a közön-
ség körében ma már általános az a
nézet, hogy az ideai társulat egészben
is hasonlíthatatlanul jobb, mint a ta-
valyi; egyes tagok pedig már is teljes
mértékben megszerezték a közönség
elismérését s a legjobb uton vannak
a felé, hogy mint a közönség ked-
vencei, igazi vonzóerőt gyakoroljanak
a közönség színházbaráji kedvére. All
ez a nők közül különösen a kitűnő
drámai hősnőre L. Zikó Ilmára és az
eperette-társulat erősségére, Kellen
Rózsira, akik mindketten ugy töltik
be a maguk szerepkörét, mint előd-
jeik közül évek óta egyik sem; a
férfiak közül pedig Ligeti Lajosra,
aki bármely nagy színpadon az első
között lehetne a maga igazi, diszkrét,
finom művészetével, továbbá Réthe-
lyire, aki páratlan sokoldalúságával,
gyakran meglepően természetes, igaz
játékával minden szerepben a helyén
van s igazi életet visz a színpadra.
De a többi tagok is egytől-egyik tö-
rekvő, ambiciózus és tehetséges szí-
nészeknek látszanak, akik még nem
egy sikert fognak aratni az új helyi
színpad deszkáin.

Attérve az egyes előadásokra,
szerdán Garvay Andor nagyhatású
izgalmas drámája, a „Bennt az erdőn“
igazán pompás előadásban került szín-
re. Első helyen kell említenünk L.
Zikó Ilmát, aki egy csapásra meg-
hódította a közönséget. Pompás meg-
jelenés és vérbeli színész, aki még
sok meleg, diadalmas színházi estén
az ünneplés és tapsok központjában
fog állani. A férfiak közül Szalay, a

drámai hős a maga igen kellemes
érces organumával, tiszta beszédével
s helyenként sikerült jeleneteivel, bár
az alakítása nem volt oly egységes,
mint a többieké, szintén sikeresen
mutakozott be. Réthelyinek termé-
szetes játékát már fentebb kiemeltük.
Csak ismételhetjük, hogy ebben a
színészen komoly kivételt valót a leg-
kényesebb izlés sem találhat. Végül
nagyon tetszett Mészáros Aranka is,
aki, — mint már az első előadás után
említettük — nagyon sikerült akciója
az igazgatónak s a társulat egyik leg-
használatosabb tagja.

A „Lakájok“ csütörtöki előadá-
sában szintén Zikó Ilona és Réthelyi
Ödön vitték a vezetés szerepét s
ezuttal is igazán értékes, meleg mű-
vészi sikert arattak. Sajnos, a szín-
ház ez alkalommal jó részben üres
maradt, pedig az érdekes darab ösz-
szevágó pompás előadása megérdem-
elte volna a legnagyobb érdeklődést.
A már említettek kivül elsőrangú
volt az öreg főlakáj szerepében Li-
geti Lajos, de az epizód szerepek is
mind jó kezekben voltak s a gördü-
lékeny pompás előadás igazán nagy
élvezetet szerzett a gyér közönségnek.

Tegnap zsufozt ház előtt mutat-
ták be a Cigányprimást s reméljük,
hogy ez az előadás, mely külsőleg is
a legnagyobb siker jegyében folyt le,
végleg megőzte a közönséget arról,
hogy az ideai társulat teljes mérték-
ben megérdemli a támogatást. Kár,
hogy nem ezzel a darabbal nyitotta
meg Mezey Kálmán a szezont; el-
maradt volna az első előadás után
felmerült különvélemények, mert a
Cigányprimás igazán osztatlan sikert
aratott. Igaz, hogy ez már darab is,
muzsika is, nem afféle szedett-vedett
dolog, amelyet csak látványosságok-
kal s a vidéken be nem állítható
trükkökkel lehet élvezhetővé tenni,
mint az Aranyest.

A címszerepben Lugosi kiváló,
jellemző képességről tett tanúságot,
ha az alakot nem is állította minden-
ben egészen egy élénk, ahogy azt
elképzeljük. Egyébként is ugy látjuk,
jól fog beilleszkedni az együttesbe.
Ezuttal is csak a legnagyobb dicsé-
rettel kell szólnunk Kellen Rózsiról,
aki szép énekével és temperamentu-
mos, ügyes játékkal a közönségnek
kedvence lett. Ezuttal azonban meg-
dicsérelhetjük Kúthy Böskét is, aki
most egészen más volt, mint az
Aranyestbeni lehetetlen szerepében;
igen kedves játéku, intelligens szí-
nész, aki megfelelően betölti fontos
szerepkörét. Réthely, Ligeti ezuttal
is pompásak voltak, helyén volt Gö-
mörly is és előnyösen mutatkozott be
Tarnay Lidia, az új komika. A ze-
nekar, — élén Wissmüller Mihály
karnagygyal, — nagyon jól inter-
pretálta Kálmán Imre pompás zene-
számait.

Az est a legteljesebb, meleg si-
ker jegyében folyt le s reméljük,
hogy az ideai szezont sikerét döntőleg
pecsételte meg.

HIREK.

Magyar karácsonyfák.

— dec. 6.

A legszebb és a legbensősége-
sebb ünneptől néhány hét választ el
csupán. Karácsonyra gondolunk és a
karácsonyfára, arra a szép szokásra,
melyet Skóciából plántáltak át ide
hozzánk, hogy sohase kopjon el fé-
nyében és ne vesszitsen melegségé-
ből, mert annyi tartalom és idealiz-
mus van benne.

És a karácsonyfához hozzákap-
csolódik a hazaszeretet magasztos
érzése is.

Volt minálunk egy kor, nem is
oly régen, amikor a hazaszeretet jel-
vényeként egy hollandus virág, a
tulipán szerepelt. Kifejezője volt e
virág annak a gondolatnak, hogy
immár mi magunk is eléggé fejlettek

vagyunk ahhoz, hogy nem szorulunk
a külföldi portékákra, hogy ha gyári
iparunk nem is annyira fejlett mint
a külföldé, vagyunk olyan helyzet-
ben, hogy a magunk szükségleteit,
még a luxuscikkeket is képesek va-
gyunk a magunk erejéből előállítani
és kereskedőink utján azokat a pub-
likumhoz közel juttatni.

Miután a tulipánmozgalom nem
bizonyult egyébnek, mint muló di-
vatnak, természetesen még mindig
nem verhetett gyökeret az a tudat,
hogy nem angol, hanem magyar
posztóból is lehet ruhát készíteni s
hogy a magyar kalapos is el tudja
az izlés és praktikusság szempont-
jainak megfelelőleg készíteni kalap-
jainkat.

Amde a magyar iparnak is meg-
van az az eredendő bűne, mint sok
más magyar vállalkozásnak, hogy
megáll a féluton. Az ide hozzánk
beözönlő német kereskedelmi és ipari
vállalkozásoktól tanulunk kellene
azt is, hogy az embereket nem lehet
tisztára az ipari cikkek piacra hozá-
sával a vételre ösztökélni. Itt egyéb
is kell, hogy az emberek figyelme
oda rögződjön egy és más árucikk
felé. A németek a reklámhoz folya-
modnak és ahol és ahogy csak szerét
tehetik, ott hirdetik árucikkeiket:
újságokban, vasutak mentén, közle-
kedési alkalmatosságokon, épülő és
felépített házakon. Nem így van ez
mifelénk, ahol a reklám gyermek-
korát éli. Ami reklám itt mifelénk
látható, az kevés kivétellel mind
idegennek a reklámja, a hazai ter-
mékeket a nagy publikum nem is
látja. Ezek mintha hét pecsét alatt,
tisztára szakkörök számára volnának
fentartva.

Ha a magyar publikum meglátja
a magyar terméket az újságban hir-
detve, bizonyos, hogy akkor megmoz-
dul benne a hazaszeretet és inkább
vásárol itthon készített cikket, sem-
mint külföldit. A karácsonyi ünnepek
előtt tehát a magyar ipar érdekében
valónak tartjuk, hogy a gyárosok és
kereskedők a reklámot vegyék igénybe,
mert ez az egyetlen kipróbált módja
annak, hogy bizonyos árucikkeket a
közönség mindég szeme előtt lásson
és szükség esetén azokat vásárolja.

A reklám utján elérhetők, hogy
a magyar ipar fokozódott mértékben
tudna elhelyezkedni a magyar család-
körben. Látjuk, hogy nemcsak
a magyar ember hazaszeretét mulik
a magyar ipar támogatása, hanem a
magyar iparos ügyességének körülte-
kintésének és ötletességének hiányaim
is! Ha ők is ugy fognak dolgozni,
mint a németek, akkor biztosra ve-
hetik, hogy aránylag ugyanolyan ered-
ményt eredményeket fognak elérni,
mint amilyeneket a németek jelértek.

Ezt vegyék fontolóra iparos, gyá-
ros és publikum. A szent ünnep kö-
zeledik, a rossz gazdasági viszonyok
ellenére is a vásárlási kedv jóval fo-
kozottabb, mint máskor, mert az em-
bereket egy bizonyos belső magasabb
ösztön vezérli vásárlásaiban. Kará-
csonty jön, egy ünnep csupa szent áhi-
tattal, vallásos és nemesen emberi ér-
zésekkel. Ne hagyjuk ki belőle azt a
nagy érzést sem, hogy itthoniakat tá-
mogatni, itthoni munkásokat kenyér-
hez juttatni nagy és nemes cseleke-
det.

— A „Patronage“. Országszerte
megindult a mozgalom, hogy társa-
dalmi uton már a fiataloknál
akadályozzuk meg a bűn keletkezé-
sét és terjedését. Ezen mozgalom
hatása alatt határozta el a Zemplén-
vármegyei Társadalom Védelmi Egye-
sület választmányja, hogy alapszabályai-
nak átdolgozásával javasolni fogja
a közgyűlésnek, hogy Zemplénvármegyei
Patronage Egyesületté alakuljon
át. Ezen elhatározásról az igazság-
ügyi kormány tudomást szerezvén,
maga is részt kíván venni a moz-
galomban és e célból a Patronage
tevékenységnek szélesebb körben való
ismertetése és terjesztése céljából vá-
rosunkba kiküldte dr. Angyal Pál

egyetemi tanárt, ki f. évi december
hó 21-én a „Patronage fejlődéséről“
a vármegyei ház nagytermében igen
érdekes felolvasást fog tartani. Ezen
felolvasásra már most felhívjuk az
érdeklődő közönség figyelmét s tekin-
tettel a felolvasó egyéniségére és a
felolvasás nagy érdekességére, remél-
jük, hogy a Patronage eszmének vá-
rosunkban is számtalan hívet fog
szerezni.

— A törvényhatósági közgyűlés
tárgysorozatából leírasi hiba folytán
kimaradtak a következő pontok: A
Haraszthy Miklós homonnai főszolgá-
bíró nyugdíjaztatása folytán megüre-
sedett homonnai főszolgabírói állás
és az ezen állás betöltése folytán meg-
üresedett többi állások betöltése. —
A Bárczy Elek szolgabíró lemondása
folytán megüresedett szolgabírói állás
betöltése. Itt említiük meg, hogy ezen
a közgyűlésen a bizottság még a régi
összetételében fog ülésezni, mert az
újjonnan választott tagok megbízatása
csak 1914-ben kezdődik. Az a kitétel
tehát, hogy már ez a közgyűlés a
részben újjáalakított bizottság gyűlése
lesz, csak téves elírásból került leg-
utóbbi hírünkbe.

— Lemondott az ipartestületi
elnök. Mint ma értesülünk, Hericz
Sándor az új helyi ipartestület elnöke
beadta lemondását. Elkedvetlenedését
az idézte elő, hogy a megbízottsági
tagválasztásokon a többi függetlenségi
jelölttel együtt ő is kisebbségben
maradt, amit az iparosok részvétlen-
ségének tudott be. Az ipartestület
rendkívüli közgyűlést fog tartani ab-
ból a célból, hogy az elnököt elha-
tározásának megmáltására bírja rá.

— Eljegyzés. A társaság köré-
ben élénk rokonszenvet kelt annak
az eljegyzésnek a híre, amely a vár-
mege két előkelő családját fogja
szorosán egybefűzni. Mint értesülünk
ugyanis, Ambrózy Ágoston dr. ügy-
véd eljegyezte Ferenczy Elek cs. és
kir. altábornagy bájos és nagyművel-
tségű leányát, Arankát.

— Az Izr. Nőegylet teastélye.
A legfényesebb siker koronázta a Nő-
egylet fázadozását, melylyel a múlt
hétén lezajlott mulatságát előkészít-
tette. Guttmann Mórné, egyl. elnök-
nővel az élén a rendezőség nagy agi-
tációt fejtett ki a siker érdekében. A
város közönsége a legnagyobb mér-
tékben honorálta ezt a munkálkodá-
sukat. A „Magyar Király“ táncterme
zsufolásig megtelt vendégekkel. —
Fesztelen jókedv, emelkedett hangul-
lat uralkodott az egész estén át a te-
remben. A hölgyek elragadó kedves-
séggel töltötték be gazdasszonyi tiszt-
ségüket. A terített asztalokon a leg-
jobb ételek és italok álltak a vendé-
gek rendelkezésére, a fiatalok pedig
fáradhatatlanul járták a táncot reggel-
lig. Az érdem oroszlanrésze Guttmann
Mórnét illeti, aki heteken át fázado-
zott a siker érdekében. Segítségére
voltak a nagy munkában Haas Adolf-
né alelnök és Kozma Ármint egyl.
titkár és a háziasszonyok szép tár-
dája. — A diszes vendégsereg egész
névsorát le nem közzölhetjük, csak
néhány nevet ragadunk ki a névsor-
ból, nevezetesen: Meczner Gyuláné
és unokája, Waltherr Didi, Dókus
László és neje, Dókus Gyula, Forn-
szek Béla, Bernáth Aladár és neje,
Meczner Tibor és neje, kozmai Kun
Frigyos, Zinner Henrik és neje, Gut-
tman Mór és neje, dr. Haas Bertalan
és neje, Szöllősi Arthur és neje, dr.
Grosz Dezső, dr. Fuchs Emil és neje
(Királyhelmezz), dr. Kongor Miksa és
neje (Sárospatak), dr. Weinberger Jó-
zsef és neje (Királyhelmezz) stb. Az
estély 500 koronával gyarapította az
egylet pénztárát.

— Elitelték dr. Lichtenstein Jenő
támadóját. Megemlékeztünk arról az
érdekes tárgyalásról, melyen a sá-
toraljai helyi büntető járásbíróság a
múlt hetekben Friedrich József bereg-
szási főkönyvelő ügyével foglalkozott,

aki tudvaleg egy peres ügyből kifolyólag minden alapos ok nélkül az utcán megtámadta és inzultálta dr. Lichtenstein Jenő ujhelyi ügyvédet. Pilch Ernő kir. járásbíró e héten hozta meg ez ügyben a bizonyítási eljárás lefolytatása után az ítéletet s a támadót 400 korona pénzbüntetéssel sújtotta. Az ítélet ellen ugy a kir. ügyészségi megbízott, mint a vádlott felebezett, az előbbi súlyosbításért, utóbbi felmentésért.

— A Szabad Lyceum holnap délután 5 órakor a főgimn. fizikai előadótermében az ötödik előadást rendezi. Az előadói tisztet Domján Elek, ág. ev. lelkész vállalta, aki „Babilon és biblia” címen az ó-kori történelemből fog érdekes előadást tartani. Az előadás vetített képekkel történik. Belépő-díj 20 fillér.

— Az elmebeteg karácsonyfaja. Már évek óta szokássá vált, hogy nemeslelkű közönségünk valami csekély összeggel, valami kis ajándékkal járul hozzá az Erzsébet-kórház elmebetegének karácsonyához. A szerencsétlen, elborult elméjű emberek vigasztalan életébe egy kis meleget, egy kis fényt hoz ez a karácsonyfa s egyébként minden külső benyomás iránt érzéketlen lelkeikbe mintha az emlékezés, az öntudat világosságát gyújtják fel a karácsonyfa apró gyertyáskái. Az elmebeteg karácsonyfájára ez idén is megindult a gyűjtés s eddig a következő adományok érkeztek be a kórház gondnokságához: Népbank 5 kor., Hitelbank 4 kor., Nagy Barna 2 kor., Waltherr László, Nagy Károly, N. N., Keislerné, Ferencsik Béláné, Halasi Adolfné 1—1 kor.

— Kitüntetett tanító. A sátoraljaujhelyi orth. izr. hitközség képviselőtestülete mult hó 30-án tartott ülésén az iskolaszék és előjáróság javaslatára Gárdos Mór hitk. isk. tanítót az iskola igazgatójává választotta és évi rendes fizetését száz koronával emelte. E sorok írójának azon kérdésére, hogy miért nem szavazta meg a hitközség e szeretve tisztelt mintatanítónak a magasabb, 200 koronás igazgatói tiszteletdíjat, a képviselőtestület egyik érdemes tagja azt válaszolta, hogy „lelkünk fáj, hogy ezidőszent nincs módunkban az igaz érdemet eléggé kitüntetni.” Kitüntetése alkalmából az egész hitközség szíve egész melegével köszönti a derék tanítót, ki a hitközség iskoláját 25 évi működése alatt oly szép virágzásának indította. Gárdos, ki mint jeles tanügyi író is országos hírnévre tett szert, nyugodtan, sőt büszkén teheti kezét mellére, ha hitközségének tanügyéről van szó. Ha meggondoljuk, hogy a hitközségben 25 évvel ezelőtt még keveset lehetett a magyar beszédből hallani s ha most ezzel szembeállítjuk a hitközség új magyar generációját (monyanunk sem kell, hogy a most iskolázó ifjuság is tisztán magyarnak jön ki a hitközség iskolájából), ha tekintjük e jeles tanfőnök az évek hosszú során át az iskola érdekében tett intézkedéseit, melyeknek egytől egyik az iskola felvirágoztatása és a hitközség magyarosítása volt a végcélja: úgy kénytelenek vagyunk beismerni, hogy óriási munkát végzett.

— Szökés a zárdából. Az ujhelyi rendőrséghez a következő távirat érkezett: Gyikits Ivánka 16 éves leány a temesvár-Józsefvárosi zárdából megszökött. — Belgrádi születésű, közep-termetű, kerek arcú, haja és szemöldöke fekete. Fehér csikos, sötétkék aljat, sötétkék matróblyuzt, fekete harisnyát és cipőt, piros szegélyes sötétkék kabatot viselt. Temesvári rendőrség. — Idillikus kaland játszódott le a temesvári zárdá komor falai között, melynek epilogusa ez a távirat. A fiatal zárdanövendék jámbor szívét megsebezte egy ellenállhatatlan érzés, a szerelem s a leányka kiröppent az apácák kalitkájából. Szerbiából jutott évekkal ezelőtt az országba. Hamarosan kikerült a szülői gondozás alól s a szentéletű apá-

cák vették pártfogásukba. A zárda falai azonban nem tudták elválasztani a világ zajától, amelyben azelőtt bennforgott. Visszavágyott a szabad életbe, ahol nem apácák őrzik az ábrándos leányok álmát. S jött a lovag, mindegy, hogy ki az, aki beszélni tudott neki az életről, a szerelemtől. minderről. Vajaki hozzáférközött a szívéhez és egy csöndes éjszakán átkuszott a zárda falain. Mert nem fojtotta meg magában az életet, most országszerte üldözik az apácák leányát, mint egy veszedelmes tolvajt. Közlik a személyleírását a harisnya színétől a szemöldöke feketeségéig. Talán még illő jutalomba is részesül a becsületes megtaláló. . .

— Megszűnt az utlevél kényszer. Tegnap érkezett meg Zemplénnémetéhez Sándor János belügyminiszter rendelete, mely az 1912. év december 6-án kelt s a kivándorlás szigorítását célzó rendeletet hatályon kívül helyezi s újra érvényre emeli az 1909. évi II. t.-c. rendelkezéseit. A rendelet további részében figyelmezteti a miniszter a törvényhatóságokat, hogy a várható nagyarányú, tömeges kivándorlás megállítására céljából az utleveleket csak megosztva adják ki, nehogy torlódás keletkezzen. Felhívja egyszersmind a kivándorlási hatóságokat, hogy az utlevélkérdet világossítsák fel arról, hogy az Egyesült Államokban mily rosszak most a gazdasági, megélhetési viszonyok s ennek alapján igyekezzenek lebeszélni őket a kivándorlásról s gondoskodjanak, hogy a munkanélkülieket, esetleg munkaközvetítés útján keresethez juttassák.

— A helyes címzés. A magyar királyi államvasutak igazgatósága felkéri az utazó és a szállító közönséget, hogy a karácsonyi ünnepek előtt való nagyobb forgalom miatt a szállításra feladott podgyászdarabokon a rendeltetési állomást, más darabárakon pedig a rendeltetési állomáson felül a címzett nevét, állását és lakását pontosan tüntesse fel. Legalkalmasabb, ha a címet a burkolatra, vagy az áru egész terjedelmében ragasztandó papírosra írják, ha pedig az nem volna lehetséges, a podgyászhoz, illetve áruhoz erősítendő fatáblácskára, bórdarabra, vagy erős kartonpapírosra kell írni a pontos adatokat, mi nagyban elősegíti a gyors kézbesítést. Végül felhívja az igazgatóság a közönség figyelmét arra, hogy a podgyászdarabokon levő régi megjelölések és bécák az üzletszabályzat értelmében eltávolítandók.

— Maradjunk katonák. Érdekes miniszteri leirat érkezett az ujhelyi állami hivatalok vezetőségéhez. Arról van szó, hogy a tartalékos tisztékhez, akik állami hivatalnokok — hivatalból intézzenek felszólítást, hogy a megindítandó továbbképző tanfolyamon résztvegyenek. — Bár a részvétel nem lesz kötelező, mégis némi presszionáló hatása lesz a leiratnak, annyiban, hogy a nem tényleges állományú reserve-tisztek részére törvényileg négy-hat fegyvergyakorlatra való behívás van előírva aszerint, amint a fegyvergyakorlatokon jobban, vagy kevésbé használható katonáknak bizonyulnak. Már most teljesen a katonaság, illetve a tisztikar belátására van bízva, hogy kiról állapítja meg a „használhatóság”-ot, kinek a képesítésébe írja be a „tüchtig”, „geignet”, szavacskákat. Természetes, hogy akik szorgalmasan eljárhatnak majd a kurzusokra, a katonai dolgok iránt érdeklődők jobban fognak képesíteni. Az eszmét az a tapasztalat adta meg a hadvezetőségnek, hogy a tartalékos tisztokról gyakorlatok alkalmával a legképtelenebb harcászati baklövéseket lehet megállapítani. Különösen az utóbbi évtizedre áll ez és a balkáni háború kitérésekor, amikor minden percben kenyéértérés előtt állott a monarchia, — teljes bizalmatlansággal néztek a feladat elé, amit a reserve-tisztikar lett volna hivatva megoldani. A továbbképző kurzus az esti órákban lenne meg-

tartva héttől kilencig és hetenként egyszer.

— Vásáráthelyezés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy a Zemplénnémetéhez tartozó Töketeres községben a folyó évi október hó 15 ikére esett, de elmaradt országos állat- és kirakó vásár helyett f. évi december hó 10-én pótvásár tartassék.

Kiállítás Sátoraljaujhelyben.

SZEGŐ SÁNDOR áruháza nagy szörmekiállítást rendez, melynek megtekintésére a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Vétel nem kötelező. Meglepnő olcsó árak. Bővebbet a kirakat.

— Borju becsinált leves. 1 kanál zsirban apróra vágott zöld petrezselymet duzzasztunk, 1/4 kiló kockára vágott borjухust adunk hozzá, megsózzuk és fedő alatt pároljuk. Mikor a zsírjára sül, egy kanál liszttel behintjük, a lisztet világos barnára hagyjuk pirulni és közben gyakran megkeverjük. Ha a hus még nem puha, ugy kevés vizet öntünk rá és puhára főzzük. Azután Maggi-féle kockából készített huslevessel felferessztjük és felforraljuk. Ha a hus puha, ugy mindjárt levessel eresztjük fel.

Szemgyógyintézet van Miskolczon.

— Jó tanács. Egy újságot olvasó megfigyelte, hogy az országos meteorológiai intézet és a „Meteor” időjósai többnyire ellenkezők. Így e hétre is az egyik esőt, a másik hideget jelez. Bármelyik következék is be: meghülésnek vagyunk kitéve s ilyenkor használjunk Réthy-féle pemetefü-cukorkát, mely csak akkor valódi, ha minden dobozon a készítő Réthy Béla gyógyszerész neve rajta van.

— Undorító volt valamikor az átható szagu csukamájolaj, ma azonban a Zoltán-féle már oly tökéletesen van előállítva, hogy minden gyermek szívesen veszi, mert sem rossz íze, sem kellemetlen szaga nincsen. — Üvegje 2 korona Zoltán Béla gyógyszerésztárában Budapest.

Felelős szerkesztő: Dr. Adriányi Bék
Helyettes szerkesztő: Teleky Sándor.
Laptulajdonos: Ehlert Gyula.

HIRDETÉSEK.

Széna

több boglya, első minőségű, Sátoraljaujhelyben a törvényszéki fogházzal szemben levő Nyomárkay-féle telken eladó.

Bővebb értesítést nyujt
Gortvay Aladár
Szerencsen.

Szőlőoltvány

amerikai s európai sima s gyökeres
szőlővessző
valamint hordó és palack borok
kerülnek ársékelten árban eladásra.
Árslap ingyen.
Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelőssége
Tapolcza, (Zala m.)

Ön megtakarít

babkávét egy kis adag „Franck” hozzáadásával. — Ezen előny abban keresendő, hogy a „Valódi” :Franck: a babkávét ízéhez az itt rendelkezésre álló összes pótlékok között a legjobban hasonlít.

mg em 20/26115

Compagnie Generale Transatlantique.

Francia hajóvonal.

Rendes közvetlen gyorshajójáratok

Havre-Newyork

és
Kanadába

Basel (Svájc) és Párison át.

Iroda: Budapest VI., Baross-tér 15.

Telefon: József 14—97.

BRÁDY-féle

Gyomor-cseppek

czelőtt Máriacelli cseppek több mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlen minden háztartásban. E cseppeknek utóérhetetlen jó hatása van emésztési zavaroknál, azután páratlan gyomorfegés, székrekedés, fej- és gyomorgörccsök, emelygés, szédülés, álmatlanság, kólika, vérszegénység, sápkór stb. ellen.

Kapható minden gyógyszer-tárban. Egy nagy üveg 1 kor. 60 fillér, kis üveg 90 fillér, 6 üveg 5 korona 40 fillér, 3 nagy üveg 4 korona 80 fillér be- küldése után küld franko:

Brády K. gyógyszerésztára
a „Magy. Királyhoz” BÉCS
I., Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Máriát ábrázolja, a vörösszínű csomagolásra s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasítsunk vissza minden utánzatot.

A bodrogolaszii körjegyzői irodában körjegyzői teendőikben jártas kifo-gástalan egyén felvétetik. Ajánlkozók oda forduljanak.

Árverési hirdetés.

Leblang József és társai végrehajtóknak Schwarz Miksa bodrog-szerdahelyi lakos elleni végrehajtási ügyeikben közhírré teszem, hogy a sátoraljaujhelyi kir. járásbíró 1913. V. 1447/2. számú végzése folytán az 1913. V. 1447/1. és 1487/1. sz. végrehajtási jegyzőkönyvekben összeírt ingók közül az 1—2 és illetve 1—7 tételek alatt lefoglalt tehén, ökör, ló, birka, stb. Bodrog-szerdahelyen 1913. évi december hó 9-én d. u. 3 óra-kor Schwartz Miksa végrehajtást szenvedő lakásán, előzetes bírói árverésen a legtöbbet ígérőknek készpénzért el fognak adatni. Sátoraljaujhely, 1913. december hó 6-án.

Dr. Szász Herman,
ügyvéd,
ügygondnok.

idült k
ingye
„Gyóg
orvos
Tea n
hogy
neműs
ból, és

Kívánatra kedvező fizetési módokat nyujtok.

Ma
Budap

Szab
LO
Wolt
Bár

Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?

Ezen rendkívül fontos kérdés foglalkoztatja mindazokat, akik asthmában, tüdő- és torokbeli gümőkórban, sorvadásban, tüdőcsucshurutban, idült köhögésben, elnyálkásodásban, hosszas rekedtségben szenvednek és eddig gyógyulást nem találtak. Minden beteg kap tőlünk **teljesen ingyen és bérmentve egy ábrákkal ellátott könyvet** írta Dr. med. G. Guttmann, a Finsengyógyintézet főorvosa és a könyv e kérdést tárgyalja: „Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?” Azonkívül küldünk egy mintát, a mi bevált világhírű diétikus teákból. Sok ezren dicsérik, akik eddig használták. **Gyakorló orvosok** e teát mint kiváló diétikumot használták és dicsérik **tüdőgümőkórnál (sorvadásnál) asthma, bronchitis és torokhurut eseteiben.** Ez a Tea nem titkos szer, Lieber-füvekből van összeállítva, melyek **császári rendelet** folytán a szabad forgalomnak vannak átengedve. Az ára oly jótányos, hogy a vagyontalanok is megszerezhetik. De hogy minden betegnek alkalmat adjunk, hogy e teát minden kockázat nélkül kipróbálhassa és bajának mi-neműsége iránt tájékozódhassék, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?** című könyvet és egy **próbát a teánk-ból, és pedig teljesen ingyen és bérmentve.** Csak tessék egy levelezőlapot írni pontos címével az alábbi cégnek. **Puhlmann & Co., Berlin 898. Müggelstrasse 25.**

Nagy butor-, szőnyeg- és függöny-raktár.

WINDT JAKAB és LAJOS

BUTORKERESKEDESE és ZONGORATERME
Sátoraljaújhely. Kazinczy-utca 3. szám.

Nagy raktár: háló-, ebédlő- és szalon szobákból, tölgy, kőris, dió, bükk, mahagoni és palisander fából készült fényezett famínőségekben.

Egyedüli elárúsítója a „Slavonia” keményfa butorgyár készítményeinek.

Vas- és rézbútor legjobb kivitelben.

KÉPEK, GYERMEKKOCSIK FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK, SZŐNYEGEK,

Mindennemű szőnyegek készítését bármely színben és nagyságban olcsón elvállalom.

Saját műhelyünkben minden e szakba vágó munkák gyorsan s pontosan készíttetnek rajz és méret szerint is.

Vevő kívánságára egy helyben mint vidéken bármikor is díjtalanul szívesen megjelenek.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlünk.

Allandóan raktáron tartunk:

Három rétu lószőr madraczot, egy ágyba való 50 korona.
„ „ affrik „ „ „ „ 15 „

Elsőrendű zongorák gyári raktára.

Legolcsóbb butorbevásárlási forrás.

Kívánatra kedvező fizetési módokat nyújtok.

Elsőrendű butorok gyártmányai.

Ne fogadjon el más lámpát, mint

TUNGSRAM

főlirásu

valódi drótlámpát.

Hazai gyártmány! Óvakodjunk utánszatoktól!

Legrégibb, legelőkelőbb márka

Gróf Reglevich István utóda

COGNAC

BUDAFOK.

Számos bel- és külföldi kiállításon kizárólag **Diszoklevéllel kitüntetve.**

A kirakatokban ki-függesztett **OLLA** táblácskák az Olla lerakatot jelzik. Kedvelt minőségek: 1203. sz. tucatja 6 kor. 1204. sz. super-finom tucatja 8 kor. Az „OLLA” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 501/k. — Kapható: Éhert Gyula és Widder Gyula gyógyszeráraitban s Hrabeczy Kálmán drogériájában és Kluger Jenő illatszertárában Sátoraljaújhely.

Wotan Lámpa

A legjobb és a legtartósabb dróttázas lámpa. Huzott dróttázzal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyszerelési üzletekben, villanytelepeken és a **MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-kört 36. Gyár-utca 13.**

„VIGYÁZZ”

az egyedüli szublimálttal impregnált **ideális férfi óvszer.**

Ára tucatonként 4, 6, 7 8 korona.
Diszkrét szétküldés:

TURUL Kötszergyár,
Budapest, II., Erőd-utca 16.

R*WOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselet:
Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad, túlhevített gőzű LOKOMOBILOK
Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig
Bármely gyártelep legelőnyösebb áramgépé

Makulatura papirok

olcsó áron kaphatók kiadóhivatalunkban.

DALMA

Eladó ház.

A Kossuth Lajos-ut-czában tiz szobából, spa-lettás ablakokkal, für-dőszobával, zárt veren-da, betonrozott pincze 10 lóra való istálló, kocsiszin és egyéb mel-lékhelyiségekből álló ház szabadkézből eladó.

Közvetítők kizárva.
Czim: a kiadóhivatalban

Már megjelent

»ZEMPLEN«
NAPTÁRA

AZ
1914-ik évre.

HARMINCEGYEDIK ÉVFOLYAM.

Ára 1 korona.

Kapható kiadóhivatalunkban és az elárusítóknál.

8 napi próbaidőre

küldök bárkinek 8 napi becsérlés vagy a pénz visszaküldésének kötelezettsége mellett utánvétellel:

Amerikai nikel óra	K. 2'30
Roskopf patent óra	K. 3'—
Amerikai arany óra	K. 3'50
Roskopf vasuti óra	K. 4'—
Roskopf kétfedelű óra	K. 4'50
Lapve városi óra	K. 5'—
Ezüst imit. kétfedelű	K. 6'—
14 kar. arany óra	K. 18'—
Valódi Omega óra	K. 20'—
Verseny ébresztő óra nikeléz. 20 cm. magas	K. 2'—
Junghaus-féle	K. 3'—
Radium világító lappal	K. 4'—
Radium 2 haranggal	K. 6'—
Radium 4 haranggal	K. 8'—
Inga óra 75 cm. hosszú harangtövel	K. 8'—
„ ütövel s zeneszerk.	K. 14'—
Gömbölyű óra ébreszt.	K. 6'—

3 évi írásbeli jótállás.

Szétküldője utánvétellel:

MAX BÖHNEL

Wien, IV. Margarethenstrasse 27/921.

Eredeti gyári árjegyzékem bérmentve küldöm.

NEIGE DE FLEURS

a legújabb tudományos alapon előállított

KÉZ- ÉS ARCKRÉM

a legkiválóbb hygienikus toalet-kenőcs.

Egy tubus 40 fill. Egy tégely 1 K. 60 f.

Mindenhol kapható.

Nincs többé piszkos kéz!

Törv. védve!

Törv. védve!

Renofin-gyár Budapest, VII., Örmény-u. 4.

Méltózatlan minden háztartásban!

RENOFIN

eredeti tisztító szer piszkos kezeknek.

Óriási doboz 50 fillér, eredeti doboz 30 fillér.

Főraktár: Lefkovic Miksa fűszerkereskedő Rákóczi-utca 38. — Raktárosok: Bilanovits P. és Társa fűszerkereskedő, Herez Kálmán és Fia vaskeresk., ifj. Klein Jakab festőkeresk., Kluger Jenő illatszertára, Mandel Ignác fűszerkeresk., Primche Jakab fűszerkeresk., Tóth Lajos fűszerkeresk. és Vilkovszky Kálmán fűszerkereskedésében.

„Felsőmagyarországi Cukoripar Részv.-társaság“ Tőketerebes

képviseletében

száritott répaszeletet

és **MELASSE-t** (szörplét)

méltányos napi árban ajánl és részletes felvilágosítással szolgál

Telefon szám: 17.

Neuman Jenő, Sátoraljaujhely.

Megjel

Szerkes

Sátoralj

Tele

Kézirat

Nyilttérbe

A

Mint héten m a belügy miniszter visszavon delem kezésük nek til Ezzel te zet, hog hagyni mellett gedelmé kimehes

Vált delet es akik ed kába, e mehetne külség, morgás is erőse menekül nem tör zának s hogy m mének hajóstár kezére a határ pésztek paraszto hogy k bennük

A nem ta tilalma sági in ges bék akadály lehet. is kelle lásra e hazug dás re ellen. M nagyrés nem r Amerik tak és hogy a kiuzsor azokat ket, at tűnek hogy e zett na dorló n arra m hazaktü gazdaga Aki

Leg

mely